

Laidiens: 04.09.2020., Nr. 171

Oficiālās publikācijas Nr.: 2020/171.12

Finanšu un kapitāla tirgus komisijas normatīvie noteikumi Nr. 136

Rīgā 2020. gada 25. augustā

(Finanšu un kapitāla tirgus komisijas padomes
sēdes protokols Nr. 35 2. p.)

Ziņojuma par apdrošināšanas un pārapdrošināšanas sabiedrības maksāspēju un finansiālo stāvokli sagatavošanas normatīvie noteikumi

*Izdoti saskaņā ar Apdrošināšanas un pārapdrošināšanas likuma
91. panta otro daļu un 238. panta piekto daļu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. "Ziņojuma par apdrošināšanas un pārapdrošināšanas sabiedrības maksāspēju un finansiālo stāvokli sagatavošanas normatīvie noteikumi" (tālāk tekstā – noteikumi) ir saistoši apdrošināšanas un pārapdrošināšanas sabiedrībai (tālāk tekstā – sabiedrība), sagatavojot ziņojumu par sabiedrības maksāspēju un finansiālo stāvokli individuāli un grupas līmenī, kā arī publiskojot šādu informāciju. Sagatavojot ziņojumu par sabiedrības maksāspēju un finansiālo stāvokli (tālāk tekstā – ziņojums), papildus šajos noteikumos minētajam sabiedrība ievēro Eiropas Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2015/35, ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/138/EK par uzņēmējdarbības uzsākšanu un veikšanu apdrošināšanas un pārapdrošināšanas jomā (Maksāspēja II), (tālāk tekstā – Regula 2015/35) I sadaļas XII nodaļas prasības.
2. Apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas dalības sabiedrība, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrība vai jaukta finanšu pārvaldītājsabiedrība, piemērojot šo noteikumu prasības grupas līmenī, ievēro Apdrošināšanas un pārapdrošināšanas likuma 238. pantā noteikto par informācijas publiskošanu, kā arī Regulas 2015/35 II sadaļas V nodaļā noteiktās prasības ziņojumam par grupas maksāspēju un finansiālo stāvokli vai vienotajam ziņojumam par maksāspēju un finansiālo stāvokli.
3. Ārvalsts apdrošinātājs, kura filiāle ir tiesīga sniegt apdrošināšanas pakalpojumus Latvijas Republikā, nodrošina, ka šādas filiāles apdrošinājuma ņēmēji var saņemt publiskoto ziņojumu par ārvalsts apdrošinātāja maksāspēju un finansiālo stāvokli, ja ārvalsts normatīvie akti nosaka šādas informācijas publisku pieejamību.
4. Ziņojumā ietvertā informācija atbilst šādiem principiem:
 - 4.1. tā atspoguļo sabiedrības darbības veidu, apmēru un sarežģītību un īpaši šai sabiedrībai raksturīgos riskus;
 - 4.2. tā ir publiski pieejama, pilnīga visos būtiskajos aspektos, kā arī salīdzināma un ilgstošā laika posmā konsekventa;

4.3. tā ir atbilstoša, ticama un visaptveroša.

5. Sabiedrība apstiprina informācijas atklāšanas politiku šajos noteikumos minēto prasību izpildei un nosaka procedūras ziņojumā atklātās informācijas atbilstības vērtēšanai, piemēram, nosaka publiskojamās informācijas pārbaudes kārtību un regularitāti u.tml. Ņemot vērā darbības būtiskās iezīmes (piemēram, darījumu apmērs, darbība dažādās valstīs), sabiedrība novērtē, vai ir nepieciešams publiskot ziņojumā plašāku informāciju, nekā noteikts šo noteikumu II nodaļā, un darīt to biežāk nekā reizi gadā.

6. Sabiedrība vismaz reizi gadā, bet ne vēlāk kā 14 nedēļas pēc attiecīgā pārskata gada beigām publisko ziņojumu, kurš sagatavots saskaņā ar šo noteikumu prasībām par stāvokli pārskata gada beigu datumā. Ziņojumu par grupas maksātspēju un finansiālo stāvokli vai vienotu ziņojumu par maksātspēju un finansiālo stāvokli apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas dalības sabiedrība, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrība vai jaukta finanšu pārvaldītājsabiedrība publisko vismaz reizi gadā Regulas 2015/35 362. vai 369. pantā noteiktajos termiņos.

7. Ziņojuma publicēšanas vietu sabiedrība nosaka saskaņā ar Regulas 2015/35 301. pantā minēto.

8. Ziņojumu apstiprina sabiedrības valde, un to publisko tikai pēc minētā apstiprinājuma saņemšanas.

9. Visu ziņojumā ietvertu informāciju, ciktāl tas ir iespējams, publisko vienā informācijas nesējā un vietā. Ziņojumu sagatavo, iekļaujot visas Regulas 2015/35 XX pielikumā norādītās ziņojuma struktūras iedaļas. Ja kādas no Regulas 2015/35 XX pielikumā norādītā ziņojuma struktūras iedaļā minētajām informācijas atklāšanas prasībām nav piemērojamas, tad sabiedrība sniedz nepārprotamu komentāru pie attiecīgās iedaļas. Līdzvērtīgu informāciju, kas ir publiskota saskaņā ar Finanšu un kapitāla tirgus komisijas (tālāk tekstā – Komisija) normatīvajiem noteikumiem par apdrošināšanas un pārapdrošināšanas sabiedrību un ārvalsts apdrošinātāju filiāļu gada pārskata un konsolidētā gada pārskata sagatavošanu, regulētā tirgus vai citām prasībām, var uzskatīt par publiskotu saskaņā ar šo noteikumu prasībām un tā nav jāpublisko atkārtoti. Šādā gadījumā sabiedrība pie Regulas 2015/35 XX pielikumā norādītās ziņojuma struktūras attiecīgās iedaļas sniedz nepārprotamu norādi uz vietu, kur pieejama minētā informācija.

II. Publiskojamās informācijas saturs

10. Sabiedrība, ņemot vērā Regulas 2015/35 XX pielikumā norādīto ziņojuma struktūru, ziņojumā publisko šādu informāciju:

10.1. tās darbības aprakstu un rezultātus saskaņā ar Regulas 2015/35 293. pantā minēto, t.sk.:

10.1.1. iedaļā A.1 "Darījumdarbība" sniedz vismaz šādu informāciju:

10.1.1.1. juridiskās vai fiziskās personas, kura tieši vai netieši ieguvusi būtisku līdzdalību sabiedrībā, nosaukumu un reģistrācijas valsti, kā arī līdzdalības apmēru procentos no sabiedrības pamatkapitāla un balsstiesīgo akciju vai daļu skaita, ja tie atšķiras. Informāciju sniedz līdz galējai mātes sabiedrībai vai fiziskajai personai;

10.1.1.2. būtisku saistīto sabiedrību sarakstu, norādot to nosaukumu, juridisko formu, reģistrācijas valsti, darbības veidu, līdzdalības apmēru procentos no sabiedrības pamatkapitāla un balsstiesīgo akciju vai daļu skaita, ja tie atšķiras;

10.1.1.3. vienkāršotu grupas struktūras grafisku attēlojumu;

10.1.1.4. piemērojot šo noteikumu prasības grupas līmenī, papildus sniedz informāciju par grupas juridisko un organizatorisko struktūru un pārvaldības sistēmu, t.sk. raksturo visas meitas sabiedrības, saistītās sabiedrības un

nozīmīgas filiāles, kuras ietilpst grupā. Tāpat apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas dalības sabiedrība, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrība un jaukta finanšu pārvaldītājsabiedrība skaidro būtiskās atšķirības starp grupas struktūru, kas uzrādīta konsolidētajos finanšu pārskatos, un grupas struktūru, kas noteikta saskaņā ar Regulas 2015/35 335. pantu;

10.1.2. iedaļā A.4 "Citu darbību rezultāti" sniedz vispārēju aprakstu par katru būtisku nomas (līzinga) līgumu, atsevišķi izdalot operatīvo un finanšu nomu;

10.2. pārvaldības sistēmas aprakstu un izvērtējumu par tās atbilstību sabiedrības riska profilam saskaņā ar Regulas 2015/35 294. pantā minēto, t.sk.:

10.2.1. iedaļā B.1 "Vispārīga informācija par pārvaldības sistēmu" sniedz aprakstu par to, kā pārvaldības sistēmas pamatfunkcijas tām deleģēto uzdevumu veikšanai tiek nodrošinātas ar nepieciešamajām pilnvarām, līdzekļiem un darbības neatkarību, un šo pamatfunkciju sadarbību ar padomi un valdi;

10.2.2. iedaļā B.3 "Riska pārvaldības sistēma, tostarp riska un maksātspējas pašu novērtējums" sabiedrība, kura maksātspējas kapitāla prasības aprēķinam izmanto pilnīgu vai daļēju iekšējo modeli, sniedz vismaz šādu informāciju par iekšējā modeļa pārvaldību:

10.2.2.1. aprakstu par atbildības sadalījumu pārvaldības jomā un visām komitejām, ja tādas izveidotas, to galvenajiem uzdevumiem un atbildības jomām;

10.2.2.2. aprakstu par to, kā esošās komitejas sadarbojas ar padomi un valdi, lai nodrošinātu Apdrošināšanas un pārapsedrošināšanas likuma 124. panta prasību ievērošanu;

10.2.2.3. aprakstu par jebkādam būtiskām izmaiņām iekšējā modeļa pārvaldībā pārskata periodā;

10.2.2.4. aprakstu par novērtēšanas procesu, kuru izmanto iekšējā modeļa darbības un pastāvīgas atbilstības kontrolei;

10.3. atsevišķi par katru riska kategoriju – riska darījumu apmēru, būtisku riska koncentrāciju, riska ierobežošanas metožu, stresa testu un riska jutīguma analīzes rezultātu aprakstu saskaņā ar Regulas 2015/35 295. pantā minēto. Sabiedrība iedaļā C.1 "Parakstīšanas risks" sniedz informāciju par sadarbību ar īpašam nolūkam dibinātu sabiedrību, kas atbilst Apdrošināšanas un pārapsedrošināšanas likuma 28. panta prasībām, aprakstot, kā tā identificē riskus, kas nodoti īpašam nolūkam dibinātai sabiedrībai, un kā tā regulāri izvērtē pilnīgas finansēšanas mehānismu;

10.4. atsevišķi par bilances aktīvu, tehnisko rezervju un pārējo saistību posteņiem – to novērtēšanā maksātspējas vajadzībām izmantoto metožu un pieņēmumu aprakstu, kā arī skaidrojumu par jebkurām būtiskām atšķirībām to novērtēšanā finanšu pārskatos izmantotajās metodēs un pieņēmumos saskaņā ar Regulas 2015/35 296. pantā minēto, t.sk.:

10.4.1. iedaļā D.1 "Aktīvi" sabiedrība, lai aprakstītu aktīva posteņu vērtējuma pamatojumu, aktīvus grupē, ņemot vērā to būtību, funkcionalitāti, riskus un būtiskumu. Vienlaikus par katru būtisku aktīva posteņu grupu sniedz vismaz šādu kvalitatīvu un kvantitatīvu informāciju – atzišanas uzskaitē un vērtēšanas pamatojumu, t.sk. aprakstu par izmantotajām metodēm un informācijas avotiem, kā arī spriedumos, kas nav aplēses, izmantotajiem apsvērumiem par šādiem posteņiem:

10.4.1.1. nemateriālajiem aktīviem, kuru summas ir būtiskas, – to būtības aprakstu un informāciju par izmantotajiem pierādījumiem un kritērijiem, kas ļauj secināt, ka šādiem aktīviem eksistē aktīvs tirgus;

10.4.1.2. finanšu aktīviem, kuros veikti būtiski ieguldījumi, – informāciju par izmantotajiem kritērijiem, lai novērtētu aktīva tirgus esamību, bet neaktīva tirgus situācijā – aprakstu par vērtējumam izmantoto modeli;

10.4.1.3. finanšu un operatīvo nomu – nomas līgumu aprakstu, sasaistot to ar attiecīgo aktīvu, uz kuriem nomas līgumi attiecas, grupu;

10.4.1.4. atliktā nodokļa aktīviem, kuru summas ir būtiskas, – informāciju par atliktā nodokļa aktīvu atzīšanas pamatojumu, kā arī atskaitāmo pagaidu starpību, neizmantoto nodokļa zaudējumu un neizmantoto nodokļa kredītu apmēru un to izmantošanas termiņiem;

10.4.1.5. saistītajām sabiedrībām – ja ieguldījuma vērtība netika noteikta, izmantojot aktīvā tirgū kotētas cenas vai izmantojot koriģēto pašu kapitāla metodi, sniedz skaidrojumu par iemesliem, kāpēc vērtības noteikšana šādi nebija iespējama vai praktiski īstenojama;

10.4.2. iedaļā D.2 "Tehniskās rezerves" sabiedrība apraksta tehnisko rezervju aprēķinā izmantotās būtiskākās vienkāršotās metodes, t.sk. tās, kuras izmantotas riska rezerves aprēķinam;

10.4.3. iedaļā D.3 "Citas saistības" sabiedrība, lai aprakstītu citu saistību posteņu vērtējuma pamatojumu, saistības grupē, ņemot vērā to būtību, funkcionalitāti, riskus un būtiskumu. Vienlaikus par katru būtisku citu saistību posteņu grupu sniedz vismaz šādu kvalitatīvo un kvantitatīvo informāciju – atzīšanas uzskaitē un vērtēšanas pamatojumu, t.sk. aprakstu par izmantotajām metodēm un informācijas avotiem:

10.4.3.1. aprakstu par būtiskām saistību summām, kas izriet no finanšu un operatīvās nomas līgumiem;

10.4.3.2. aprakstu par atliktā nodokļa saistībām, kuru summas ir būtiskas, kā arī ar nodokli apliekamo pagaidu starpību apmēru un to izmantošanas termiņiem;

10.4.3.3. saistību būtības aprakstu un, ja zināms, sagaidāmo saimniecisko labumu aizplūdes laika periodu un norādes par nenoteiktībām attiecībā uz saimniecisko labumu aizplūdes apmēru vai laika periodu, kā arī to, kā saistību vērtējumā ņemts vērā saistību izpildes novirzes risks (*deviation risk*);

10.4.3.4. darbinieku pensiju pabalstu saistību būtības aprakstu un šo pabalstu apmēra sadalījumu, ņemot vērā šādu saistību un noteikto izmaksu pensiju plānu aktīvu būtību, kā arī katras aktīvu grupas vērtību un tās procentuālo īpatsvaru kopējos noteikto izmaksu pensiju plānu aktīvos, iekļaujot atmaksāšanas tiesības;

10.4.4. sniedz aprakstu par izmaiņām bilances aktīvu un citu saistību posteņu atzīšanas un vērtēšanas pamatojumā vai aplēsēs pārskata periodā;

10.4.5. sniedz aprakstu par bilances aktīvu un citu saistību vērtēšanā izmantotajiem pieņēmumiem un spriedumiem un citiem aplēšu nenoteiktības avotiem;

10.4.6. bilances aktīvu, tehnisko rezervju un citu saistību posteņu grupēšanai piemēro Eiropas Komisijas Īstenošanas regulā (ES) 2015/2450, ar ko nosaka īstenošanas tehniskos standartus attiecībā uz veidnēm informācijas sniegšanai uzraudzības iestādēm saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/138/EK, norādīto sadalījumu. Ja sabiedrība piemēro no šā apakšpunkta pirmajā teikumā minētā sadalījuma atšķirīgu posteņu grupēšanu, tā dokumentē un uzglabā pamatojumu tam, kāpēc šāda pieeja ļauj atklāt precīzāku un daudz būtiskāku informāciju;

10.5. kapitāla pārvaldības aprakstu saskaņā ar Regulas 2015/35 297. pantā minēto, atklājot vismaz šādu informāciju: